

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Egész évre 8 kor. Félre 4 kor. Nyolc évre 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. előjárónak egészévre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 6 em.-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyílt tér sora 1 kor. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetői iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Előre székelyek!...

A Kolozsvárt megjelenő „Ujság”-nak egy a székelység ügyét tárgyazó cikke adja a kezünkbe a tollat, hogy a székely néphez szóljunk, a mely népről annyi önérzettel, oly nemes büszkeséggel mondotta egykoron a költő: „Nem mondom én előre székelyek! Ugyis előre mentek hős fiúk!...”

Ha a csaták zajában a hazához való hű ragaszkodásnak, a honszeretnek oly ragyogó példáival találkozunk a székely népnél, vajjon nem elszomorító-e az, midőn lépten-nyomon olvassuk, hogy a béke napjaiban székely népünk hűtlen lesz a haza szent földjéhez? Elviselhetjük-e továbbra is a szegényfoltot, hogy mi valószínűs vándornépnek tekintessünk ország-világ előtt; oly népnek, mely sehogy sem leli honját e hazában?...

S hát csakugyan oly nehéz volna életünk e bércezes, völgyes hazarésünkben, e földön, a hol a Mindenható Isten keze oly bőségesen szórta áldásait s a melyről szász testvéreink bár külsőleg elégedetlenekek is mutatják magukat, oly lelkesedéssel mondják: Siebenbürgen Land des Segen. Land der Fülle und der Kraft!

Készséggel beismerjük, hogy bizony hovatovább küzdelemteljesebb az élet. Am ez azt teszi-e, hogy mi elfussunk a nehéz küzdelem elől s ősi erényünkkel ellentétben gyáváknak, éhetetleneknek tekintessünk?...

Ha nincs elég földünk, ha annyira felaprózottuk barázdáinkat, hogy már elegendő kenyeret nem terem családunk számára: nyuljunk más keresési ág után; az élelmes, munkás ember mindig talál magának munkát, ám a sült galamb senkinek sem repül a szájába. Mások gyalog jöttek e földre s hintóval búcsúznak el tőlünk; mi szépen kiforgatjuk magunkat az őseinktől ránk maradt vagyontól s koldusbottal távozzunk onnan, a hová pedig minket ezeréves emlékek szálai fűznek...

Ez nem illik a székely néphez. Meg kell mutatnunk, hogy mi, bármily keserves lenne is életünk: ragaszkodunk e földhöz! Biztosan remélhetjük, hogy a lankadást nem ismerő munka szebb napokat derít reánk; biztosak lehetünk

abban, hogy végre-valahára az illetékes körök észreveszik sajtó sebeinket s hogy mi még boldogok leszünk itt.

A milyen az ifjuság, olyan a jövő. Gyermekeinket szoktassuk a haza szeretetére, a lankadatlan munkásságra; ápoljuk bennük a tiszta erkölcsös életet, mert nem fáj-e az nekünk, lesz-e még halálunk után is nyugalmunk, ha tudjuk, hogy főleg viruló leányaink, e szakasztott rózsaszálak rossz lelkű ámitóknak, csalóknak, — mondhatjuk — leányablóknak kerülnek karmai közé s idegen földre hurczolva, teljesen elmerülnek az erkölcstelenség posványában: szegényére a nemes székely népnek, bánatára a szülői kebelnek!...

Mi csak maradjunk szépen ide haza s lassunk szaporán a munkához. Isten segítő keze nem hagy el az élet utain. Legalább ott bajtjuk annak idején örök nyugalomra fejuket, a hol megláttuk először a ragyogó napot s a hol édes anyánk szeretetteljes csókjára nemesedik szívünk-lelkünk. Soha alkalmasabb pillanatban nem mondhatjuk el a költővel: „Tán nem fájult el a székely vér?...” Minden kis csöppje drága gyöngyöt ér.

Spaller József.

A községi és helynevek rendezése. A helynevekről szóló 1898. évi IV. t.-cz. rendelkezése alapján a belügyminiszter országos községi törzskönyvbizottságot küldött ki, amely megállapítsa a magyarországi helységek hivatalos nevét. A bizottság munkálata előrehaladt, de a gyorsabb munkát megakasztja egyes megyei törvényhatóságok renitenskedése. A bizottság ugyanis kilenczven napi határidőre megküldi a megállapított községnevek jegyzékét a törvényhatóságoknak, hogy azt a község képviselőtestületei tárgyalják és esetleges megjegyzéseiket a belügyminiszteriumhoz fölterjesszék. Némely törvényhatóság azonban egyáltalán nem teljesíti ezt a feladatot. Ebből az okból a belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz s ezeket utasította, hogy a bizottságnak a községnevekre vonatkozó megállapodásait kilenczven nap alatt, ha kell rendkívüli közgyűlésen is tárgyalják.

Az újság-kézbesítés reformja. A kereskedelmi miniszter fontos újítást szándékozik életbeléptetni a hírlapok vidéki előfizetőinek érdekében. A vidéki újságolvasónak régi panaszja, hogy a postán érkezett újságokat csak nagy késéssel szokták a vidéki postahivatalok

kézbesíteni, úgy, hogy ha csak el nem küldenek a lapért a postára, öt-hat órába is beletart, míg a kézbesítés megtörténik. Ezen a bajon akar segíteni a kereskedelmi miniszter oly módon, hogy a lapok kézbesítését elkülöníti a rendes levél posta kézbesítésétől s az újságok kézbesítésére külön kisegítőket fog alkalmazni. Az újítás egyelőre 7 nagyobb vidéki városban lépett életbe s ha beválik, a mi bizonyos, fokozatosan kiterjesztik még az idén a többi városokra is. A tetemes költséggel járó új intézkedés első sorban az újságírókat vidéki nagy közönség érdekeit fogja szolgálni.

A Tanítók Háza.*

Egy pár évvel ezelőtt megyei tanító-egyletünk egyik közgyűlése alkalmával rendezett közebéden egy falusi kartársunk is poharat emelt. E köszöntőjében vázolta kultuszminiszterünk érdemeit, azt a kívánságát fejezte ki, hogy állítsunk emléksobrot a mi miniszterünknek. E naiv kívánság a leghivebben fejezte ki azt a hálás köszönetet és ragaszkodást, melyel a székely tanítók miniszterünk ö zszellenézijára iránt már abban az időben viseltettek. Pedig akkor még alig egy éves miniszter volt a mi miniszterünk s csak egy pár tényéből sejtettük, hogy ő lesz a magyar tanítóság legnagyobb jöltevéje.

Azóta beteljesültek akkori vágyaink, sőt annál is több teljesült, a mit akkor remélni mertünk; elkészült az emléksobor is, szebb, nagyszerűbb, mint a milyent szobrász készíthet, állandóbb, mint a milyent hideg érzelemből önteni lehet. Olyan emléksobor ez, a melynek lelke van, a mely nem télenkedik egy helyen, hanem tesz, hat, munkál állandóan s folytonosan nevelve önmagát, áldást áraszt egy munkás társadalmi osztályra s magára a társadalmra. Én láttam ezt az emléksobrot, megnéztem, megvizsgáltam kívül-belül s mondhatom, hogy nagyobb öröm, nagyobb hálaérzet soha sem lepte meg szívemet, mint ennek a megtekintése alkalmával. Egy ház ez, most még csak egy, de a jövő évben már kettő lesz, homlokzatára nagy aranybetűkkel van felírva: „Ferencz József Tanítók-Háza.” Még nem is építették, hanem csak elővárosolta tündér pályájával a mi miniszterünk ott Budapesten, a Szentkirályi-utca déli végén, az Üllői-ut sarkán.

A dolog így történt: a magyar tanítók egy pár év előtt fejükbe vették azt a nagy gondolatot, hogy építsenek maguknak egy házat, hol felsőbb iskolákban tanuló fiak otthont találjanak. Megkezdték e ezelőre a gyűjtést országszerte, összeadták keserves fillereiket, felemelték a társadalomhoz is kérés szavaikat s a fillerek szépen szaporodtak. Mikor látta a mi jó Péterfi apánk, hogy a tanítóság komolyan fáradozva terve megvalósít

* Mult számunkból térlhiány miatt maradt ki. Szerk.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYÁJA.

Melyiket szerette?...

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárgyaja.)

Füzesy Jenő lekönnyűköt a vendéglő márványasztalára s úgy, fejét tenyerébe hajtva, hallgatta melán, álmadozva a terem tulsó szögletéből hozzá verődő zenehangokat, melyeknek mindenik akkordja egy-egy fájdalom hirt érintett szíve mélyében. S az a hur ott a szív mélyén rezgett tovább, mindig fájóbb és fájóbb sebeket szakgatva fel, míg végre rezgése egy fényes könnyeseppen vészett el, tanujelül annak a mély fájdalomnak, mely e pillanatban elfogta a különben nem valami érzélgős természetű fiatalember egész valóját.

A cigány, a ki olyan jól megtudja érteni egy ilyen fényes könnyeseppnek a jelentőségét s a ki egyszerű hangszerével annyira tud uralkodni az emberek érzelmei felett: közelebb lépett az egymagában üldögélő vendéghez s mintha csak lelkébe pillantott volna, rákezdte azt az egyszerű, monoton nótát, mely egy idő óta olyan kedvenc dallamává vált Füzesy Jenőnek.

A fiatal ember oda nyomta forró homlokát az asztal hideg márványlapjához s kellemes bariton hangján dalolta ő is a zene után:

....., Ugy csalogat, intetet,
Szakítsátok, ha tudjátok
Kétfelé a szívemet.....

Mint fiatal, huszonhárom éves tisztviselő került e vidéki városba, tele becsügglyal, nemes ambícióval. Egy huszonhárom éves szív ábrándjaival foglalta el új állomását és ifju hévvel, ifju erővel fogott hozzá, hogy biztos existenciát teremtsen magának.

És ez sikerült is neki. Felebbvalói szerették, becsülték, mint pontos, lelkiismeretes tisztviselőt; a társaságoknak szívesen látott tagja lett megnyerő, rokon szentes modoráért.

És Füzesy Jenő most mégis olyan boldogtalannak, olyan elhagyatottnak érezte magát; valami keserű, fájdalmas érzés úgy szorongatta ott belül.

Egy idő óta azt a csapongó jókedvet, mely nála annyira jellemző volt, lehangolt kedélyállapot váltotta fel s a pontos, lelkiismeretes tisztviselő kezdte elhanyagolni hivatalos dolgait. A koresmáknak állandó vendégül s gyakran egész éjszakákat töltött a vendéglőknek bűzhödtt levegővel telített termeiben.

A mult farsangon ismerkedett meg a szép Mocsáry Ilonával. És attól a perctől fogva, melyen megismerte, rajba lett annak a leánynak. Az a kreolbarna arc, azok a sötét, mély tűzű szemek, az a sugár, szinte királyi termet, megbabonázták egész valóját. Örült hévvel kezdett neki udvarolni; szinte mindennapos lett a házuknál.

E büszke, gazdag leány nem is idegenkedett a daliás ifjútól; de a szülők, kik nevelésében esekélynek tartották egy feleség eltartására a Jenő fizetését, határozottan ellene mondtak a köteendő házasságnak. Az ifju azonban bizott egy jobb jövőben s reményét azért még fel nem adta. Éjjel-nappal az Ilona alakja lebegett előtte.

Hivatalos aktái közül az Ilona sötét szemei tekintettek rája s ha otthon a napi fáradozások után megpihent egyszerű lakásában, mindenütt a Mocsáry Ilona alakját látta maga előtt.

Bolondja lett annak a leánynak. Titokban tervezgetett, számitagott s magános óráiban oh de hányszor látta maga előtt azt a kedves, puha fészket, mely nekik édes otthont fog adni... Egy szép reggelen aztán arra ébredt fel, hogy Mocsáry Ilona jegyese egy vidéki földbirtokosnak.

Megrendült e hírre egész valójában... hiszen az a leány szerette őt!

Szeretnie kellett, különben nem hitette volna. Első gondolata is az volt, hogy öngyilkos lesz; de később e gondolatot kezdte levetkőzni. Kezdte magát abba a hitbe beleélni, hogy az Ilona szülői voltak azok, kik ráerőszakolták a férjhezmenetelre; Ilona még most is szereti őt. Szegény Füzesy Jenő, de tapasztal-

atlan volt, mennyire nem ismerte ő még a női szívek titkát!

Később aztán beletörődött a változhatatlanba, de azt a leányt egészen elfeledni soha sem tudta!

Egy tavaszi délután, midőn hivatalából jött haza, a lakása kapujában szemközt találkozott egy magas, karesu szöke leánnyal. Udvariisan köszönt neki, a leány könnyed fejbőlintással viszonzta.

Füzesy Jenő meglepődve tekintett a távozó alak után.

A termet, mozdulat szakasztott olyan, mint a Mocsáry Ilonáé.

Élénken tudakozódott a házbeliéktől a leány kiléte felől s megtudta, hogy a háziasszonynak egy fővárosi rokona, ki az egész nyarat itt szándékozik tölteni. Kezdett érdeklődni a esimos leány iránt; később megismerkedett vele. És a milyen szenvedélyesen szerette azt a másikat, épen úgy belebolondult ebbe a fővárosi leányba.

Sokszor merengve nézte azt a sugár termetet, azokat az észbontó mozdulatokat, melyek úgy hasonlítottak a Mocsáry Ilonáéhoz; egyéb tekintetben pedig olyan ellentétek voltak.

Az barna, emez szöke; az tüzes, sötét-fekete szemekkel, ez szelid nézésű, ábrándos kedélyállapotot kifejező, buzávirágszínű szemekkel; az daczos, uralkodni szerető természettel, emennek pedig egész lényéből a szelidség, az engedelmességre való hajlam tünt elő.

Egész bizalmas viszony fejlődött ki közöttük.

Füzesy Jenő, mikor mellette volt, úgy érezte, hogy talán nem tudna e leány nélkül élni s egészen feledte azt a másikat; mikor pedig hónapos szobácskájában elővette annak a másiknak az arczképét, régi szerelme olyan erővel ujjalt fel ismét, hogy szinte örvengő vágy fogta el utánna.

Eljött az ősz s az ő szép ismerőse visszament a fővárosba.

Füzesy Jenő csak most érezte igazán magát elhagyatottnak, szerencsétlennek. Irt neki; újra, meg újra feltárta levelében azt, a mit pedig olyan sokszor elmondott és szinte epedve várta a választ.

sításán, nagyot gondolt s cselekedett: megvett az Eötvös-alap pénzéből egy házat s a szerződéssel elment a mi miniszterünkhöz, bejelentette, hogy mit tett s kérte a miniszter urat, hogy legyen segítségére a ház árának kifizetésében s vegye pártfogásába az ügyet. És erre a mi jószágos miniszterünk azt válaszolta: ti megvettétek a házat, én kifizetem; de tudom, hogy 28 ezer embernek kicsi egy ház, nem férnek el benne, ha olyan jó emberek is, csináltak még egy házat Kolozsváron is, azt is nektek adom, de nemcsak felépitem, hanem fel is szerellem s jókarban tartásáról is gondoskodom; nektek csak az a teendőtok, hogy az internátusokról és az országos jellegű közoktatásügyi egyesületek gyűlési és irodai helyiségeinek fentartásáról gondoskodjatok.

Nem varázsszóra állott elé a „Tanítók Háza”? Nem a mi miniszterünk emlékszóra-e az? Alig várom, hogy találkozzam az én pohárköszöntő öreg tanítótársammal, hogy kérdezzem meg: meg vagy-e elégedve a dr. Wlassics Gyula miniszter ur emlékszórával?

A budapesti ház egy két emeletes egyszerű épület. Most még csak a földszinti rész és a felső emelet van átadva rendeltetési céljának, mert a nagy gyorsasággal bekövetkezett tulajdonos csere miatt a lakókat nem lehetett elköltöztetni az első emeletről. A felső emeleten vannak berendezve a tanító-gyermekek háló és dolgozó-szobái: egy szobában van 3-8 ágy, a szoba nagysága szerint, ágy, ágynemű (szalmazsák, matrác, paplan, párna, takaró) mind a Ház tulajdona, tisztántartásukról is az intézet gondoskodik. Külön vannak a dolgozó szobák, berendezve minden szükséges kellekkel. Van társalgó terem, benne zongora, egy pár hegedű, szép könyvtár; vannak napi- és szaklapjaik; szóval el vannak látva mindennel, a mi tanulmányaikhoz és szórakozásukhoz szükséges. De még étkezést is kap az Eötvös-alap közbenjárása folytán 34 tanuló különböző vendéglőkben a tulajdonosok áldozatkészségéből, 52 lakója van ez idő szerint a mi Házunknak, köztük egy marosvásárhelyi kartársunk fia, 30 bennlakó ingyen élvezi az ellátást, a többi 4-8 frtot fizet havonként.

Mikor ott jártam, a fiúk a társalgó teremben voltak, olvastak, társalogtak; öröm volt látni azt a szép, testvéries egyetértést, a mi köztük ki van fejlődve. Mintha egy apának és anyának volnának gyermekei, olyan szívélyesek, előzékenyek egymás iránt. Gondnokuk Józsa Mihály, kir. tanfelügyelő, mint valódi apa ügyel fel reájok, intézi ügyeiket; ismeri mindeniket, érdeklődik dolgaik iránt, maga is köztük talál szórakozást, mikor terhes teendő engedik. A szülői háznál sem lehet gondosabb, szeretetteljesebb felügyelet alatt senki, mint ott.

Jövőre a jelenlegi létszámnak négyszerese is fog otthonra találni a Házban, mert az épület még egy emelettel bővítik s a két szárnyat is kiépítik körülbelül 60 méter hosszúságban, szintén 3 emeletre s még akkor is tágas szép udvar marad, mi játék- és tornatermek lesz berendezve.

Itt leszel elhelyezve az Országos Tanszermúzeum és az ezzel kapcsolatban szervezendő nyilvános Országos Paedagogiai könyvtár. Gyűlési és irodai helyiséget fog adni a magyarországi tanítók társadalmi és anyagi érdekeinek előmozdítására alakult „Eötvös-alap országos tanítók segélyegyesület”-nek a „Magyarországi Tanítók Országos Bizottság”-nak, valamint más, hasonló célú országos jellegű közoktatásügyi egyesületnek. A Tanítók Háza lesz az a központ, hol minden kulturális érdekszál, mint az a gyűlési és szervező idegzebe, összehoz, hogy feldolgozza a szerzett benyomásokat s akarattá, tettekké alakítsa át a jogosult reményeket, vágyakat. Ez lesz az az erős fundamentum, melyen felépül a tanítók társadalmi tevékenysége által felépíthető tündérpalota, melynek neve: magyar kultúra.

En erősen hiszem, hogy minden reményünk, mit ez intézményhez fűzni lehet, megvalósul s megvalósul még több is, mert annyi jóakarattal, olyan szeretettel még soha sem intézték ügyeinket feletteseink, mint intézik jelenleg; intézi nemcsak miniszterünk, hanem

Megjött végre a válasz rövidke két sorban: „csak egy álom volt, feledje el az egészet” és Füzesy Jenő kijelentése az illatos levélkét; sápadtan, megkövülve állott ott egy helyben.

Neki nem volt álom, nagyon is komoly való. — Oh, dehogyan tudja feledni, nem... nem... sohasem!

Ez sok volt az ő szegény szívének; két családias olyan rövid időközökben!

Es attól a percztől fogva megváltozott egész valójában.

Hol a barna, hol a szőke alakja lebegett előtte; maga sem tudta már, melyiket sirassa.

Síratja ő mindakettőt!

Most is azt siratja; leborulva a fehér márványlapra, szinte eszeveszetten dalolja:

... Ugy csalogat, intget ...

Majd előveszi azt a két arcképet s elnézi hosszasan, merengve... És a mint ott nézi annak a két hűtelennek a képét, újra, meg újra előörnek szeméből azok a fényes könyveslapok, a melyek olyan igazi, olyan hű kifejezői a férfi fájdalomnak.

A cigány, a ki hosszas tapasztalattal tudja már, hogy reá ilyenkor semmi szükség nincs, csendeszen húzódik el a terem tulsó szögletébe.

A vendég egyedül marad. Ott ül magában, a kinzó fájdalommal lelkében.

A hajnal derengő fénye már kezdett besütni az ablakon, küzködve a gázlámpák világával, mely küzdelemben előbb-utóbb is csak ő lesz a győztes.

Füzesy Jenő már határozott.

Nesztelenül csuszlatja kezét zsebeibe s a következő pillanatra erős durranás, utána egy tompa zuhanás reszketteti meg az étterem levegőjét...

A vendéglő személyzete ijedten fut össze, de már minden késő.

Füzesy Jenő ott feküdt a padlón, önkezüleg állott mellette; szegény szíve most már ketté volt szakítva.

Vajjon melyikért tette ezt, melyiket szerette?...

Rozsondai István.

intézik tanácsosai is. Ma ha felemeljük kéré szavainkat, ha rámutatunk fájó sebeinkre, nem utasítanak hidegen el, ha panaszkodunk, hogy nehéz életviszonyok között élünk, nem küldenek pióczát szedni, nadálygyökereket ásni, hanem jóakarattal igyekeznek sorsunkat elviselhetővé tenni s életküzdelmeinket megkönnyíteni; az intéző körökben most ez a jelszó: a mit az alkalmazzottak érdekében és javára a szolgálati érdekek megsértése nélkül tenni lehet, azt meg kell tenni! És hogy az nem pusztá frázis, azt örömmel tapasztaljuk napról-napra intézményeink szeretteljes felkarolásában s egyesek jogos igényeinek kielégítésében; erről tanuszkodnak az újabb kibocsátott miniszteri rendeletek is.

E jöndulat további nyilvánulására, fokozódására mi az által teheljük érdemesekké magunkat, ha kötelességeink teljesítésében továbbra is kitartók leszünk, ha a reánk bízottak elvégzésében híven, lelkiismeretesen járunk el, ha nemcsak panaszkodunk, hanem ügy-szerettel, hivatásunk iránti nemes lelkesedéssel dolgozunk, munkálkodunk és ha a saját intézményeink erkölcsi és anyagi támogatása által mutatjuk ki, hogy nemcsak kérni, hanem tenni és áldozni is tudunk és akarunk!

Tegye meg tehát ki-ki a maga kötelességét minden téren, minden irányban, mert soha sem volt a kormány és társadalom figyelme és jóakarata annyira reánk irányva, mint most; soha sem volt alkalmunk úgy kimutatni, mint jelenleg, hogy mi nemcsak a nemzet napzsámosai, hanem a nemzet apostolai is vagyunk

Belle László.

IRODALOM.

A székelyek áldozó poharáról, melyről Tóth Béla nagy nevű magyar írónk »Mende mondk« című kötetében, csak mint történelmi mende-mondáról emlékezik meg — igen fontos és becses értékezéshez juttatta a »Székely-Udvarhely«-et Fülel Sz. Lajos, lapunk egyik legkiválóbb munkatársa. A rendkívül érdekes és székely történelmi multunkról beszélő régi értékezés közlését egyik közelebbi számunk tárca-rovatában fogjuk megkezdeni s arra előre is felhívjuk t. olvasóink és az irodalmi körök szives figyelmét.

Magyarország és a külföld címmel negyedik év óta egy dusan illusztrált folyóirat jelenik meg Budapesten. Ezen folyóirat szerkesztője és tulajdonosa: Zinner Gyula, jelenleg városunkban időzik azon célból, hogy vármegyénkről is dióhéjba, de lehetőleg mindent felölve, egy terjedelmes illusztrált füzetet állítson össze hazánk és a külföld részére. Előttünk fekszik a folyóirat ezévi 1-ső száma, mely Háromszék vármegyét illusztrálja. Látnak abban a közelet, a társadalom kiválóbb férfiainak arcképeit életrajzi adataik kíséretében. Egyes nevezetesebb épületeket, fürdő és üdülő helyeket stb. Vármegyénk alispánja melegen ajánlotta e vállalat támogatását s midőn ezt tette, igen helyesen cselekedett — nézetünk szerint is. Elvégre is, igen jól tudjuk, hogy a Székelyföld egy kincses bányá, és régen elkerült a kiaknázásának ideje. A legkisebb ere irányuló mozgalmat is támogatnunk kell, hogy a külföldi figyelmé felénk forduljon és végre mi is megismerhessük hazánkat. A folyóirat felévi előfizetési ára 12 korona. Különösen furdótulajdonosaink s a nagyobb iparvállalatok tulajdonosai és az érdeklődők figyelmébe melegen ajánljuk. A »Magyarország és a külföld« minden hó 20-án magyar és német nyelven jelenik meg s szerkesztősége is kiadóhivatala Budapesten, VIII., József-körút 9. sz. alatt van.

Magyar Szó. Ez alatt a cím alatt új napilap indult meg a fővárosban február elsejével. Pártoktól teljesen függetlenül, a legtisztább szabadelvűséget fogja szolgálni, jelszavául az igazság szent elvét írta zászlajára, mely körül a magyar ujság rök színe-java csoportosult. Naponként este 6 órakor jelenik meg s így a vidéki olvasók az ország legtávolabb eső részén is már korán reggel kezükhöz kapják az ujságot. Az új lap szakítani fog a napilapok megrögzött sablonjával s formában úgy, mint tartalmaz új és eredeti lesz. Pontos, megbízható értesülések, aktuális közlemények, az igazságnak pártatlan kimondása bizonyára hamarosan népszerűvé teszi az új lapot, a melynek előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hóra 2 korona 40 fillér. Egyes szám ára 10 fillér. Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest Sarkantyus utca 3. sz.

Kérélem. Olvasóink azok, akikhez bizalommal fordulhatunk. A Nemzeti Iskola évek óta szolgálja önöket, évek óta küzd azért, a miért önök is egyen-egyen folyton fáradoznak: hazánk kulturájának emeléséért. Önök adták az anyagi eszközöket a küzdelemhez, önök adták a lelkesedést a szerkesztőség minden tagjának a szellemi küzdelemhez és önök voltak eddig is a legkiválóbb munkatársak. És ezekért eddig is halás köztönetre kötelezték minket. Sikereink is voltak, de azért elbizakodottakká lennünk, megallani a küzdelemben nem szabad. Mi ezt nem is tesszük, hanem fokozatosabb szorgalommal igyekszünk a magunkra vállalt feladatnak megfelelni. A nyilt és bátor szó lesz ezután is fegyverünk, a tanítók, tanárok erkölcsi és anyagi érdekeinek védelme a kitűzött célunk. S a midőn ezt ime újból fogadjuk, engedjék meg, hogy önöket is terheljük e cél megvalósítására vezető eszközök megszerzésével. Az új-ság szerkesztés legnagyobb titka ugyanis a pénz és e mellett éppen olyan fontos a nagy olvasó közönség. Mi a mikor 8 koronában állapítottuk meg a Nemzeti Iskola előfizetését, arra törekedtünk, hogy minden tanárt, minden tanítót zászlónk alatt egyesítsünk. E célunktól még nagyon messze állunk. Nem rendelkezhetünk a reklámnak azzal az eszközeivel, a mely felrémáza a még mindig alvókat, mert erre első sorban temetetlen pénz kellene. De ez akkor is teleteljes lenne, ha csakugyan megvolna, hisz lapunknak egy évtizedhez közeledő élete elég nyitott könyv s ezzel szemben az olvasóink megtisztelő véleménye a legszebb reklám. Ehez a reklámhoz folyamodunk most. Önöket kérjük, hogy kollegáikat buzdítsák előfizetésre. Önöket

kérjük, hogy az előfizetésre hajlandók nevét velünk közölni kegyeskedjenek. Azt hisszük, senkinek sem okoz nehézséget legalább egy előfizetést szerezni s ha ezt minden olvasónk megtenné, már most megkésztéreződnek előfizetőink száma. Ezzel természetesen megduplázódnék a lap bevétele, kétszer nagyobb lenne a tekintélye is. De hányszor nagyobb lenne a hatalma! Nem tagadjuk, nekünk egyénileg is érdekünk az előfizetők szaporítása. S ha nehéz és fáradságos munkánk jutalmazásáról szó lehet, nyíltan merjük kimondani, rá szolgálunk. De ennél sokkal fontosabb az a közös ügy, a melyet képviselünk s amelynek győzelme annál biztosabb, mennél többen állanak a zászló alatt. Mi kitűztük s kérve kérjük: álljon alája minden tanító, minden tanár. Jelszavunk: egyesült erővel! Terjesztésére mutatványszámokat kívánatra azonnal küld a »Nemzeti Iskola« szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, VII., Rottenbiller-u. 5. a.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kinevezések. A pénzügyi m. kir. miniszter Bots Lajos fogarasi kir. adóhivatali díjnokot a helybeli kir. adóhivatalhoz kir. adótitkárnak nevezte ki ideiglenes minőségben. — A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Galther Erzsékl. tanítónőt a peteki; Kisgyörgy Berta okl. tanítónőt pedig a vargyasi állami elemi népiskolához rendes tanítónőnek nevezte ki.

— Áthelyezések. Az igazságügyi m. kir. miniszter Madaras Gábor helybeli kir. törvényszéki albirót a marosvásárhelyi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőnek berendelte és Diemár Gyula oklándi kir. járásbíró-sági aljegyzőt az erzsébetvárosi kir. törvényszékhez helyezte át.

— Esküvő. Rozsondai Károly ev. ref. pap folyó évi január 30-án tartotta esküvőjét Lukács Anna okl. tanítónővel Zsomborban.

— Városunk számadásait Bene Dezső belügyminiszteri kir. számellenőr mult hét folyamán vizsgálni kezdte s a régi mulasztások végleges tisztázást nyerne. Most tehát végre valahára kilátásunk lesz arra, hogy új és biztos alapon tud majd a város számvevősége haladni s ki eviczkel a régi sötétségből. Ez annál is inkább ohajtandó volt, mivel nagy és fontos reformok megvalósítása előtt állunk. Alap nélkül pedig építeni nem lehet.

— Sürgöny. A trefás vigetély alkalmából a vármegyeház terméből a rendezőség egy tündér kertet varázsolt elő, hogy a közönség kellemesen és jól tudjon mulatni. A műsor minden egyes pontja be lesz tartva, sőt még ki is lett bővítve. Jöjjön tehát minden ember s hozza el áldozati fillereit a nemes észlára. A rendezőség.

— Új adópénztáros. Városunk képviselőtestülete mult kedden Damokos Andor dr. alispánunk elnöklete alatt öt pályázó közül egyhangulag Simó Mátyás zetelaki földbirtokost választotta meg városi adópénztárosnak.

— Székely lányok Törökországban. Mint halljuk — a székelykeresztúri járás területéről mintegy 15 székely leányt szállított el a napokban egy alacsony, fekete ember. Egy a 15 közül vissza szökött s attól tudták meg a szülők, hova vitték gyermekeiket. Most pedig aggodva bár, de hallgatnak elküvetett csinúkjáról. Jó volna ez ügyben sürgős vizsgálatot tartani s a tavaszkor napirenden levő hasonló leányrablásokat minden eszközzel megakadályozni.

— Meghívó a császári és királyi 82-ik gyalogezred zenekara és a helybeli polgári dalárda közreműködésével a székelyudvarhelyi városi szegényalap javára 1900. év február 24-én a vármegyeház dísztermében rendezendő zene- és dalestélyre. Rendező bizottság: Biff Ferencz, Conrad Oswald, Csanády Zsolt, Damokos Andor dr., Gyarmathy Dezső dr., Herszényi Zsombor, Hollaki Arthur, Koncez Aurél, Markóczy Antal, Metzner Lajos, Nosek Branislav, Simó Balázs dr., Solymossy Lajos dr., Soó Rezső dr., Szombatfalvy Lajos, Schönfeld Antal lovag, Urbány István dr. Helyárak: Számozott üllőhely a 4 első sorban személyenként 4 korona, a többi sorban is a karzaton személyenként 2 korona. Állóhely 1 korona. Deák- és katonajegy 50 fillér. Felülvezetéseket köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtázzunk. Jegyek előre válthatók Betegh Pál könyvkereskedésében. A hangverseny műsora az estélyen lesz kiosztva.

— Szomoru hír. A folyó hó 2-án szerkesztőségünkhöz érkezett távirat szűk szavakban értesít, hogy Kis-Küküllő vármegye általánosan becsült alispánja hilibi Gál Domokos f. hó 1-én este szívizélhűdésben meghalt. A temetés nagy részvét mellett tegnap délelőtt ment végbe Dicső-Szentmártonban, a honnan a tetemet a mikesfalvi családi sírboltba szállították.

— A polgári önképző egyesület holnapi (hétfői) fillérestélyén Zakarnek Margit énekel, Spaller József tanár és Jakab Miklós felolvasnak, Szalai Béla szaval, Donáth Albert fuvalán játszik. Ez estélyt Jakabos Kata, Orbán Erzsékl., Csiki Albert és Valentsik Endre fogják rendezni. — Mint halljuk — a jövő estélyen két szindarabot játsznak a polgári műkedvelők.

— Kaszinó estély. Soha fényesebb és szebb estét még nem láttak a vármegyeház terméi annál, a milyen a csütörtök estéi kaszinó-est volt. Igaz, hogy nem régi a megyeházunk s még igen sokat nem láthatott, de szent hitünk, hogy a jövőben sem fog látni, legalább olyant nem, a melyen a vig kedv és derült hangulat jobban legyen képviselve. Kérdezzenek meg csak minden szép leánykát és minden szép asszonyt — megjegyzem, hogy mind csak szép hölgyek voltak jelen — hogy jól mulattott-e és meglátnak, hogy egy sem fog nemet mondani. A piros mellszaggal díszített rendezőség már fél kilenczóra a vendégek fogadására készen állott s már-már türelmetlenkedni kezdett, a mikor végre megjelent az első fecske, berobogott az első kocsi, a mely id. Lántzy Sándort és kedves családját hozta s ettől kezdve szakadatlanul érkeztek a vendégeink. Fél tíz sem volt még, a midőn Hollaky Arthurné ő méltósága is megjelent s a megjelenségkor felharsogó „Rákóczyt” nyomban követte az első csárdás, a melyet már csaknem mindenki tánczolt s ettől kezdve nagyon sok volt a táncz és kevés volt a szünet egészen késő reggelig. Akadtak olyanok is, a kiket nem a hajnal, hanem a dél kergetett haza. Az első né-

gyest úgy a többiek is körülbelül negyven pár tánczolta. Az asszonyok sorában ott láttuk: Hollaky Arthurnét, dr. Damokos Andornét, id. Lántzy Sándornét, Jakab Gyulánét, László Domokosné, Demény Ferenczné, dr. Solymossy Lajosné, dr. Valentsik Ferenczné, Szabó Gábornét, Dorosné, Demeternét, Nosz Gusztyánét, Nemethné, Felek Pálnét stb. A lányok között pedig Fekete Irént, Jakab nővéreket, Madarász nővéreket, László Mariskát, Lántzy Piroskát, Reicher Margitot (Diszajnőről), Doros Irénkét, Iluskát, Demeter Irénkét, Scheffler Irmát stb. A nők nevét, legalább azokat, a kiknek nevei eszünkbe jutottak azért írtattuk be, hogy szükség esetén tanúságot tehessenek arról, hogy a mit leirtunk az mind igaz.

Miniszeri elismerés. A honvédelmi m. kir. miniszter Ruzs János csendőrmester, a helybeli örs derek parancsnokának a közbiztonság terén évek hosszú során tanúsított kötelességű, kiválóan ügybuzgó és eredményes működése, alárendeltjeinek helyes vezetése és őrsének mintaszzerű állapotban tartása, valamint példás magaviseletének elismerése jelül dícsérő okirattal tüntette ki.

A ref. kollegium tánczestélye. Egy kedves kitanéztélyről kell beszámolnunk, melyet f. hó 27-én rendezett a református kollegium ifjúsága. Nem fényessége által tűnt ki, nem is dicsekedhetik páratlan anyagi sikerrel, de az az igazi jókedv, derült aranyos hangulat, mely rózsaszíne vonta az egész estét s a mulató közönség szívét, lelket bufelejtő melegséggel hatotta át: ez tette igazán sikerültt a mulatságot, otthoniassá, kedélyessé a hangulatot. A boldogan tova lejtő párok szívéből mintha csodálatos, jóleső melegség áradt volna szét, mely a termet tündérpalotává varázsolta át, hol egy pár óráig megkönnyebbülve, szabad volt mindenkinek felejtetni az élet apró-eseprő bajait s a gondúzott embernek fáradt magát lélekben kipihenni. Igazán jól mulattunk a szó valódi, nemes értelmében. De az anyagi siker is kielégítő. 150 korona a tiszta bevétel, melylyel az ifjúság megvetette alapját a sokat tervezett, magas célú szolgálat „Kirándulási-alap”-nak. A következő hölgyeknek neveit sikerült feljegyeznünk: Leányok: Bora Ilona, Bartha Iluska, Bartha Margit, Bokross Irénke, Doros Ilonka, Ehrenreich Sarolta, Félegyházi Mariska, Ferenczi Zsuzsika, Galter Eliz, Gece Berta, Jäger Meczike, Keresztes Erzsé, Lántzy Emma, Lányi Erzsike, Paál Juliska, Ravasz Gizella, Roediger Erzsé, Sánta Aranka, Szabó Ilonka, Szilveszter Berta, Szilveszter Pepi, Tompa Etelka, Zakariás Margit. Asszonyok: Bartha Károlyné, özv. Doros Györgyné, Fejes Aroné, Félegyházi Antalné, Ferenczy Gyuláné, Galter Jánosné, Gálffy Endréné, Gece Gyuláné, Jäger Jozsefné, özv. Jenei Albertné, Kocz Arminné, Kovács Albertné, Lányi Ernőné, Miklósi Károlyné, Ravasz Miklósné, Szilveszter Dénesné, Roediger Gyuláné, özv. Szabó Károlyné, özv. Török Pálné, özv. Zakariás Jozsefné. A négyeseket 60 pár tánczolta. Felülfizettek: Babós István tanuló 20 f., Bagossy Béla áll. főnök 5 k., Bécsek Dániel 2 k., Boros Domokos 20 f., Damokos Andor 4 k., Deák Béla 20 f., Ehrenreich Albert 1 k., Fejes Aron 2 k., Ferenczy Béla 20 f., Gama János 30 f., Gidófalvi Kázmér földbirtokos Voldorf 4 k., Gönczi Gábor 1 k., Gönczi Lajos 6 k., Gyertyánffy Albert 5 k., Gyertyánffy Gábor 5 k., Hann Arthur 10 f., Hollaky Arthur 10 k., Illyés Ferenc 8 k., Illyés István 2 k., Jakab Tibor 20 f., János Béla 2 k., Kardos Géza T.-Csege 2 k., Kádár Dénes 3 k., Kállai Ferenc 2 k., Keeskes Antal 20 k., Klein Béla 40 f., Kolláth Lajos 21 f., dr. Kovács Albert T.-Csege 5 k., Kovács Dániel 2 k., Kovács Lajos 1 k. 11 f., Kökössy Károly ügyvéd Kézdivásárhely 16 k., Kökössy Károly tanuló 1 k., Lányi Imre 20 f., dr. Mezei Ödön 10 k., özv. Miklóssy Károlyné 4 k., N. N. 1 k., dr. Nagy Sámuel 8 k., Pál Károly 1 k., Persián János 1 k., Ravasz Árpád 4 k., Ravasz László 1 k., Ravasz Miklós 1 k., Simó Balázs 2 k., Solymossy Endre 4 k., Solymossy János 2 k., Szabó András 4 k., Szabó Árpád 2 k., Szabó Gábor T.-Csege 2 k., Szabó Gábor 10 f., Szentés Albert 10 f., Szörnyű Béla 20 f.

Az előjárásági általános választások az udvarhelyi járásban már a múlt hetekben befejezést nyertek. Jóleső örömmel konstatáljuk, hogy az egész járás területén a legnagyobb rendben, minden komolyabb incidens nélkül történtek a választások. Egyes helyeken az okozott nagyobb nehézségeket, hogy előjárásági tagokat bájosan lehetett találni, mivel Demeter Lőrincz dr. főszolgabíró — igen helyesen — irni-olvasni tudó embereket keresett. Másfelől pedig nem akartak vállalkozni sok helyen a régi tisztviselők, mert hova-tovább nagyobbodnak a teendők s ezzel nem áll arányban az előjárásági tiszteletdíja. A községek terhesek s vezetésük értelmes emberekre igényel. Ezt tartva szemelől, — bár nagy nehézségekbe ütközött — a főszolgabírónak sikerült minden egyes állásra megfelelő, irni-olvasni tudó tisztviselőket alkalmazni. Most tehát megértük, hogy községi előjárásági is mind irástudó emberek.

Komlótermelés. A segesvári komlótermelők szövetekezete február hó 10-én d. e. a városháza termében értekezletet tart, melyen az I. alelnök, Ábrahám Lajos földbirtokos beszámolt a múlt évi a földmivélsügyi minisztérium segélyével tett tanulmányjáról. Az értekezleten a kolozsvári komlótermelési szaktanár közbenjöttével a mesterséges komlószáritás módjai beszéltek meg, a midőn tervek s költségjegyzékek is mutattaknak be. Minden érdeklődő, tehát nem tag is, szívesen láttatik ezen értekezleten.

Több közleményünk tértáhiány miatt jövő számkra maradt.

Helyreigazítás. Mult számunk mellékletén, az udvarhelyvármegyei nemcs családok kimutatásában egy sajnálatos sajtóhiba csuszott be. Ugyanis a Kemény báró család nemesei előneve nem gyergyó-, hanem gyermónostori. Mit ezennel helyreigazítottuk.

Az egy krajczáros levélbélyegek. Tévedésbe ejtettek kikerülése céljából a postaigazgatóság tudatja a nagy közönséggel, hogy a régi egy krajczár értékű postabélyegek még csak három hónapig lesznek érvényesek, azontul csak filléértékű levélbélyegek lehetnek forgalomban.

KÖZGAZDASÁG.

Udvarhelyvármegye Gazdasági Egyesülete a nagyméltóságú m. kir. földmivélsügyi miniszter ur és az „Erdélyi Gazdasági Egylet” segélyével Székely-Kereszturon, 1900. évi február 28-án és márczius 1-én vásárral egybekötött tenyészbika kiállítását rendez. A kiállítás 1900. február 28-án, a vásár márczius 1-én tartatik. A 3 csoportra osztott kiállításban részt vehet: Első csoportban: Lakhelyre való tekintet nélkül minden magyarországi birtokos, ki száz holdat meghaladó kiterjedésű földbirtokán marhatenyésztést folytat. Második csoportban: Kizárólag udvarhelyvármegyei kisbirtokos, ki száz holdon alóli kiterjedésű földbirtokán marhatenyésztéssel foglalkozik. Harmadik csoportban: Kizárólag udvarhelymegyebeli mindenik község. A kiállított tenyészbikák csoportonként díjaztatnak a megalakított bíráló bizottságok határozatai alapján. Az I-ső csoportban 6 jutalomdíj összesen 800 korona értékben; a II-ik csoportban 10 jutalomdíj összesen 600 korona értékben; a III-ik csoportban 7 jutalomdíj összesen 200 korona értékben van előirányozva. A jutalomdíjak részleteiből póthirdetmény fog kiadatik. A bíráló bizottságok Br. Kemény Béla, Gyárfás Endre és Sperker Ferencz elnökök vezetése alatt működnek. A bíráló február 28-án reggel 9 órakor veszi kezdetét. A rendezőbizottság gondoskodik a kiállítás résztvevő birtokosok és érdeklődő vendégek elszállásolásáról, valamint a kiállítandó állatok istállózásáról abban az esetben, ha ez iránti előleges bejelentések a kiállítás napját megelőzőleg Gálffy Kálmán sz.-kereszturi főszolgabíróhoz, mint a rendezőbizottság tagjához beérkeznek. A kiállítandó állatok a darab szám pontos megjelölésével, szintén a nevezett főszolgabírónál előzetesen bejelentendők. A kiállításon vásárolt tenyészbikák elszállítására vasúti kedvezmény adatik, ezenkívül a vásárló községek 20 százalékos kedvezményben részesülnek. Vásártérben fűtött vendéglő-helyiségről gondoskodik a Kelt Székely-Udvarhelyt, 1900. január 31-én. Rendezőbizottság nevében: Gyarmathy Hollaki Arthur, elnök. Dezső, titkár.

Meghívó Udvarhelyvármegye gazdasági egyletének 1900. év február 20-án d. e. 9 órakor a vármegyeház disztermében tartandó rendes közgyűlésre. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár éves jelentése. 3. 1899. év számadásai. 4. 1900. év költségvetése. 5. Jelentés a sz.-kereszturi bikakiállítás előmunkálatairól. 6. Javaslat a gazdák biztosító szövetekezetebe való beállításra. 7. Javaslat a tagosítási és arányosítási kérdések gyors lebonyolítására. 8. Indítványok. A választmány január 23-án tartott ülésének 24. számú határozata folytán. Pálffy Dénes, elnök. Dr. Gyarmathy Dezső titkár.

Közönség köréből.*

Nagy-Bacson, 1900. febr. 1.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kiváló tisztelettel kérem, legyen szíves becses lapjában a következő helyreigazító észrevételeket közzé tenni:

A „Székely-Udvarhely” 4-ik számának „Különfelek” rovatában „Ötven évi hiv munkálkodás” cím alatt tudósít feljajdul, hogy néhai Zsigmond Ferencz köpeczi ref. lelkész temetése alkalmával fürkésző szemei hiában keresték az elhunyt kártársait, mert azok távollétükkel tűndököltek. Ezen állítás szándékos megtevészetése az olvasó közönségnek és nyílt gyanúsítása az erdővidéki ref. papságnak, mert az erdővidéki ref. egyházmegye papsága, mint minden ilyen szomorú alkalommal, ugy most is igaz részvételt jelent meg elhunyt kártársai végső tiszteletét. Ugyanis: nagytiszteletű Kövér András ref. esperes vezetése alatt jelen voltak: Lőrincz Gyula egyházmegyei főjegyző k.-bacsoni lelkész, Benkő Gergely sz.-ajtai, Czell Ignác bülöni, Balázs Ignác köpeczi és szolgálattevő nagy-bacsoni lelkészek, tehát az egyházmegye 12 lelkésze közül jelen volt 6. Hogy a távolabbi vidékeken lakó öreg kollegák meg szolgálatban levők miért nem tudtak megjelenni, annak megítélését az olvasó közönségre bízom.

Kiváló tisztelettel maradtam a tek. szerkesztő urnak

alázatos szolgálja

Benke Ferencz,
ref. pap.

Ezen rovat alatt megjelent közleményekért csak a sajtó hatóság irányában vállal felelősséget a szerk.

HIVATALOS RÉSZ.

Kisküüllővármegye alispánjától. Sz. 20732—1899. alisp. Valamennyi tekintetes törvényhatóságnak. Az erzsébetvárosi járási főszolgabírónak folyó évi december hó 18-án 6700. szám alatt kelt jelentése szerint folyó hó 11-én délután 3 órakor Hétsző község határában a Pipe község felé vezető köztú mellett patakban egy idegen férfi hulla találtatik. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a hullán külérőszak nyomai nem voltak, minek folytán eljáró orvos a hulla eltemetését engedélyezte. A hulla külső leírása következő: 1. Az elhalt férfi 65—70 évesnek látszó, jól táplált, 165 centiméter magas, ősz szakállu, kopasz fejű s ruházatáról ítélve valószínűleg román nemzetiségű egyén. Ruházata fekete báránnyból sapkából, szürke czondra posztó szokmányból, egy rongyos szürke posztómellényből, egy ócska bundabőr mellrevalóból, fehér czondra posztó-harisnyból és boeskorból állott. A hullánál semmi ismeretelő jel, pénz vagy értéktárgy nem találtatik. Hivatalos tisztelettel kérem fel a t. társhatóságot, hogy a hulla agnoskálása tekintetében a legszelebb körülményeket megindítani s engem az eredményről mielőbb értesíteni sziveskedjék. Dicső-Szentmárton, 1899. december hó 22-én. Gál, s. k. alispán.

Udvarhelyvármegye alispánja. Sz. 1400—900. alisp. 3 főszolgabíró és rendőrfőkapitány. Kisküüllővármegye bennit átirattal a nyomatot megejtésé végett azon felhívással adom ki, hogy az eredményt 30 nap alatt hozzám jelentse be. Sz.-Udvarhelyt, 1900. jan. 23-án. Dr. Damokos Andor, alispán.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

Van szerencsém a bőrányag beszerzési szövetekezeti részvényes tagjait, igazgatóságát és felügyelőbizottságát **folyó év február hó 4-én d. u. 3 órakor** a régi városháza termében tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívni.

Székely-Udvarhelyt, 1900. év február hó 1-én.

Gróf Lázár Ádám,
igazgató-elnök.

Sz. 492—900. bv.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1899. évi 5787. és 5786. számú végzése következtében Weprich János közhalmi ügyvéd által képviselt Mózes Sámuel kaczai lakos javára Fabricz János és Fabricz József jánosfalvi lakosok ellen 104 frt 30 kr hátralek s jár. erejéig 1899. évi október hó 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 325 frta becsült lovak, szekerek, disznók, malacok, tehének és 1 üsző tinóba álló ingóságok nyilvános árverésen eladtatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírószág 1899-ik évi V. 263. és 264. számú végzése folytán 104 frt 30 kr hátralek tőkekövetelés, ennek 1899. évi október hó 1. napjától járó 6 százalékos kamatai erejéig Homoród-Jánosfalván, alpereseknél leendő eszközzésére 1900. évi február hó 10-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1900. évi január 24-én.

Pollák Ignác,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 18—1900. bv.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbírószág 1899. évi Sp. 1745. számú végzése következtében Borbáth Dani székelykereszturi ügyvéd által képviselt Józsa István székelykereszturi lakos javára Péter Kálmán székelykereszturi lakos ellen 200 kor. s jár. erejéig 1899. évi augusztus hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 2 szekér, 1 sertés és 2 boglya széna nyilvános árverésen eladtatnak.

Mely árverésnek a székelykereszturi kir. járásbírószág 1900-ik évi V. 164. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi április hó 14. napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 76 kor. 30 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig Székely-Kereszturon alperesek lakásánál leendő eszközzésére 1900. évi február hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székely-Kereszturt, 1900. év január 18-án.

Szalontai Albert,
kir. bir. végrehajtó.

10—899. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1899. évi 3789. sz. végzése következtében dr. Valentsik Ferencz ügyvéd által képviselt ólahalvi és homoródméti takarékpénztár javára Józsa Mózes Gothárd és t. h.-almási lakosok ellen 90 kor. s jár. erejéig 1899. évi október hó 30-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 642 koronára becsült: I. Deák Ferencz boérnél 2 ló és 2 szekér, II. Józsa Mózes Gothárdnál 2 ló, 2 szekér, 2 lóham, 2 odor széna és 20 véka törökbuzából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírószág 1899. évi V. 1644. számú végzése folytán 90 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi április hó 24. napjától járó 6 százalékos kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltó díj és eddig összesen 137 kor. 80 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig H. Almáson alpereseknél leendő eszközzésére 1900. évi február hó 9-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

H.-Oklánd, 1900. évi január hó 26. napján.

Pollák Ignác,
kir. bírósági végrehajtó.

6330—1899. szám.
tlkvi.**Hirdetmény.**

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint tlkvi bíróság részéről közhírré tételik, hogy Benedek Gyuláné s t. végrehajtatónak br. Orbán Ottó végrehajtást szenvedő ellen 12000 frt s járuléka! kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, Oroszhegy község 541. számú tjkvben + 1. r. sz. ingatlan 75 frt, az oroszhegyi 642. sz. tjkvben + 1. r. sz. fekvő ingatlanra az árverést 732 frt kikiáltási árban elrendelte s hogy a fenti ingatlanok **1900. évi február hó 26-ik napjára** d. e. 9 órakor Oroszhegy községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

A venni szándékozók a becsárnak 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes papirban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telegkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. évi december hó 2-án.

Demény Ferencz,
kir. tvszéki egyes bíró.

2 kövü gőzmalom
nagy kiterjedésű forgalommal — más vállalat miatt — szabad kézből, örök árban igen olcsón azonnal eladó.

Tudakozódní és értekezni lehet: *Buzogány Márton* tulajdonosnál *Farczád* községben (posta és táviró hivatal: Székely-Udvarhelyt.)

VASADI KALICZA KÁROLY

akadémiai festőművész Budapest—Brassó

Székely-Udvarhelyt a „Korona“-vendéglő külön helyiségében.

A főtisztelendő papság szives figyelmébe ajánlja, hogy készít:

olajfestményü oltárképeket.



Elvállalja *Stációképek, templommennyezeti és oldalfalazati szentképek festését*

Felelősség mellett készít: *Olajfestményü arcképeket, kréta-rajzokat és színes pastellképeket a leghivebb kivitelben művészileg, természet vagy fénykép után.*

Készpénzfizetésnél magas engedmény! — Részletfizetésre a legkényelmesebb fizetési feltételek!

SINGER VARRÓGÉPEK

Eddigi eladás 14 milliót meghalad.

Legnagyobb munkaszolgálatás!

Hasonlíthatlan sikereiket kiváló tulajdonságaiknak köszönik.

Legszébb öltés. Legkönnyebb kezelés.

Legnagyobb tartósság.

Az új, magaskarú **Singer Vibrating Shuttle**

családi varrógép, ismét mint fényesen sikerült vált be. E gépen tökéletes műhímzést is lehet előállítani rendkívül gyorsan és összehasonlíthatlanul szébben és tartósabban, mint kézzel s rendkívül nagy előny, hogy itt helyben teljesen ingyen minden vevő beoktatást is nyer.

Az eredeti Singer-varrógépek kizárólagos elárúsítója Csik- és Udvarhelyvármegyék részére:



Timár Ferencz

Lakás: Székely-Udvarhelyt, Szombathalvi-ut (Sándor Pál háza.)

Ügyes, fiatal kereskedő-segéd,

a ki nagyobb vidéki üzletben tanult s a ki a bőr-, vas-, fűszer- és singes szakmát jól érti, magyarul és románul tud és jó bizonyítványai vannak, lehetőleg azonnali belépésre kerestetik **Tatrangra** (Brassó megye) *Szonda és Giró céghez.*

Egy jó karban levő félfedelű kocsí eladó, Alsó-Siménfalván, Szász Károly ref. papnál.

ELADÓ

Gergely Mózesnél Homoród-Szt-Mártonban mintegy

20 köbméter tölgyfa.

Szállak hossza 2 m. 55 centi, fo'ka 10 centi.

Sz. 28—1900. szb.

Árverési hirdetmény.

Udvarhelyvármegyében kebelezt Erked község tulajdonát képező erdők üzemosztályának 31-ik osztágán az 1895. évtől 1899. évig kihasznált vágás területben magfáknak visszahagyott 350 drb 267 m² műfára és 407 m² tűzfára becsült tölgyfakészlet **1900. évi február hó 13-án, esetleg következő napjain a helyszínén mindenkor d. e. 9 órakor** kezdetét veendő nyilvános árverésen el fognak adni.

Kikiáltási ár a becsár. Árverezők kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül az árverést vezető kezéhez lefizetni és egyttal kijelenteni, hogy az árverési feltételeket ismerik s azoknak magukat alávetik.

Az árverési feltételek Erked községhezánál, alólírott járási főszolgabíró, valamint a székelykereszturi m. kir. erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székely-Keresztur, 1900. január 24-én.

Gálffy Kálmán,
főszolgabíró.

Sz. 1709 -900.

I.

Arverezési hirdetmény.

Homoródszen'mártoni közbirtokosság tulajdonát képező havasi erdőréz eladására kijelölt 100 hold területen levő fenyőfa eladása iránt tartott első árverezés eredményre nem vezetvén, a második árverezésre határidőül **ez évi február hó 26-ika d. e. 10 órája** tüzetik ki H-Szent-Márton községhezához.

Kikiáltási ár a szakértő által megállapított 23681 frt 47362 korona, bánatpénzül ennek 10 százaléka teendő le.

Egyéb feltételek a homoród járási főszolgabírónál és a m. kir. erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Homoród-Okládon, 1900. január hó 31.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Sz. 879—1900. szb.

Pályázati hirdetmény.

A nagygalambfalvi körjegyzői állásra, mely következő javadalmazással van egybekötve: évi fizetés 800 korona, anyakönyvvezetői tiszteletdíj 200 korona, lakbér 100 korona, irodaátalány 60 korona, a pályázatot kihirdetem.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérsüket **foljó évi február hó 16-áig** hozzám annál bizonyosabban adják be, minthogy a később beérkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Székely-Keresztur, 1900. január 24-én.

Gálffy Kálmán,
főszolgabíró.

Sz. 880—900. szb.

Pályázati hirdetmény.

A kissolymosi körjegyzői állásra, mely következő javadalmazással van egybekötve: évi fizetés 800 korona és mellékjárulékok,

a pályázatot kihirdetem. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérsüket **foljó évi február hó 16-ig** hozzám annál bizonyosabban adják be, minthogy a később beérkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Székely-Keresztur, 1900. január hó 24.

Gálffy Kálmán,
főszolgabíró.